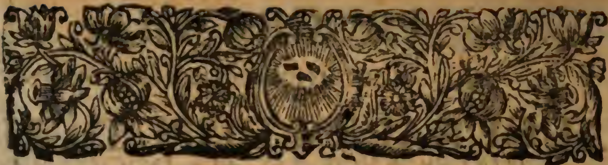
PROGRAMMA
QVO
SUO, AC TOTIUS JURIDICI COLLEGII NOMINE
AD
INAUGURALEM DISPUTATIONEM
VIRI PRÆNOBILIS ATq; DOCTISSIMI,
CHRITSIAN WILHELM Höltic
SAXO-LAUENBURGENSIS
JURIS UTRIUSQVE CANDIDATI FULGIDISSIMI,
DE
PRÆROGATIVIS PRINCIPUM SACRI ROMANI IMPERII
Von den Vor-recht der Teutschen Fürsten des Heiligen Römischen Reichs
PRO SUMMIS IN UTROQVE JURE HONORIBUS, ET PRIVILEGIIS RITE CONSEQVENDIS
AD DIEM XXIIX. MENSIS APRIL. 1698. HORIS PRO ET POMERIDIANIS
IN AUDITORIO MAJORI.
BONO CUM DEO HABENDAM
MAGNIFICUM DN. RECTOREM, UTRIUSq; REIP. NOBILISSIMUM, ATq; AMPLISSIMUM SENATUM, OMNESq; OMNIUM ORDINUM CIVES ACADEMICOS, AC LITERARUM FAUTORES, OFFICIOSE, AC OBSERVANTER INVITAT,

JOHANNES Klein.
J.U.D. ET PANDECT. IN ALMA PATRIA DUCALIS
PROF. PUBL. CONSISTOR. MECKLENB h.t. DIRECTOR.
HODIEq; PRO - DECANUS.

ROSTOCHII, Typis JOH. WEPPLINGII, UNIV. TYPOGR.

C· B· D·

Aximas, easqve ferè inextricabiles non inter *diverſæ* duntaxat *Dignitatis*, ſed illos etiam, qvi *eadem ſorte* cenſentur, *Sacri Romani Imperii Ordines* jam olim arſiſſe, & hodienum adhuc cum ineffabili Reipublicæ incommodo de PRÆROGATIVA, ac PRÆCIPUO, qvô Statum Status vincere cupit, JURE, continuari, ſingulisqve fere Comitiis recrudeſcere contentiones, multis aliis rerum argumentis brevitatis amore jam conſultò prætermiſſis ſilentiò, non tantum ex variis de *Seſſionis*, *Proceſſionis*, & *Suffragiorum* Prærogativâ inter omnes Jmperii Status freqventiſſimè in Jmperii publicis Conventibus motis graviſſimis altercationibus, ſed & inde potiſſimum manifeſtum evadit, qvod non ſemel contra Electorum molimina, in concipiendis Capitulationibus Cæſareis ſortem inter reliqvos Jmperii Ordines ſuam multis eminentiorum jurium Prærogati-

vis

vis eminentiorem ſubinde facere annitentium, ſolenni contradictione & proteſtatione SE, SUAQUE tueri JURA Principes inprimis non Electores, illorumqve ad Comitia miſſi Legati fuerint neceſſitati. Non vacat quidem jam ex Limnæo, Carpzovio, Becmanno, Schwedero, Sprengero, Fürſtnerio, Hermes, Crügegero, Gothofredo, Cruſio, aliisqve qvamplurimis Juris publici Doctorum Commentariis, & ſcriptis, dictis; de qvorum veritate, qvi non planè in Hiſtoriâ & Jure publico hoſpes audire vult, nemo facilè ambiget, fidem conciliare, cum præter benè multos Jmperii Receſſus, qvos Fritſchius in eleganti *De Jure Alternandi* cumulavit Diſſertatione, datæ ad Jmperatorem Carolum. V. de certo Jmperii Principibus, de Prærogativâ diſſidentibus, Ordine præſcribendo Literæ Electorales, ab Excellentiſſimo Becmanno *in Diſſert. De Prærogativâ. c. 1 §. 4.* exhibitæ, id ſatis evictum eant; Ut hinc haud invitâ dixiſſe videatur veritate, Zomoiſcius, Magnus Poloniæ Cancellarius, *Germanos in ſuis Comitiis ferè nihil agere, quàm ut de Seſſionibus digladientur.* Vid. Herman Kirchner. *L. 2. De Legat. c. 5. n. 78. &* Carpzov. *De Leg. Reg. Germ. c. 1. §. 7. n. 16.* Certè, qvem noviſſimè contra conceptam ab Electoribus *Leopoldinam & Joſephianam* Capitulationem, Principum Jmperii Monita, hisq; ab Electorali Collegiô in præcipuis illorum capitibus non attentis, interpoſitæ eorundem Proteſtationes, (qvas Eitell Friedrich von Heerden *in Tract.* Grundfeſt des Heil. Römiſchen Reichs/& Johan. Chriſtian. Muldener. *in Harmonic. Capitulatione in Append. p. 185. ſeq. Lit. A. B C. D. E & F.* exhibent) non fugiunt, haud invitus fatebitur, aſſertum in illis

)(2 ab

ab Electoribus *sibi solis*, reliqvis Principibus exclusis omnibus, cum Jmperatore jus concedendi facultatem (1.) monetam cudendi, ac Officinam Monetariam habendi. *Vid. Leopold. Capit. art. 34. & Joseph. art. 33.* (2.) Nova vectigalia instituendi, aut instituta augendi. *Vid. Capit. Leopold. artt. 21. & 24. & Joseph. art. 20.* (3.) Aperta Jmperii Feuda Regalia Majora aliis iterum in feudum dandi, aut super ipsis exspectantias, impertiendi *Vid. Capit Leopold. art. 30. & Joseph. art. 29.* (4.) Jn Proceres & Membra Jmperii Banni Jmperialis fulmen evibrandi, & Bannnitum in pristinum statum restituendi. *Vid. Leopold. Capit. art. 28. & Joseph. art. 27.* (5.) Bonaqve Jmperii alienandi, vel obligandi, *Vid Capit.* Leopold. *art. 12. & Joseqb. art. eod.* tantum abesse, ut reliqvi Jmperii Principes ipsis ut *Præcipuum* qviete hactenus concesserint, ut potius, se ad administrationem summorum horum Jurium æqvatoriô cum Electoribus admitti jure urserint instantissime. Ut nihil jam dicam de illis Principum non Electorum multoties, & singulis fere Comitiis hactenus interpositis protestationibus, contra Electorum *sibi solis* (6.) tributum jus Capitulationem novo electo Romanorum Regi præscribendi, inqve illâ præcipuam sibi præ reliqvis Jmperii Statibus sortem firmandi, deq; (7.) prætensâ ab Electoribus Prærogativâ, Summum Jmperii Caput ex electionis lege, iterum deponendi, & (8.) ab ipso factam Jmperii Resignationem acceptandi; Hæc enim licet jura Electoribus, *ut præcipua*, magnô nisu asserant, qvi illorum partibus favent, interqve illos nuperrime Dn. Grüger. *in Tract. De Fulgentissimis Novem virorum juribus. Part. Spec. Membr. 2. Disc. 17. & 18.* non de-

esse

esse tamen, qvi propitiô jure reliqvos Jmperii Status hic etiam concurrentiam prætendere posse, sustinent, non tantum ex illis, qvæ pro Jmperii reliqvis Ordinibus adduxêre Fürstnerius. *in Tr. D. Supremat. Princip. Germ. c. 38.* & Stamler. *in Tract. De Reservat. Imper. Rom. Germ.* sed & ex fusius â Præ Nobili atqve Doctissimô DN. CHRISTIANO, WILHELMO, Höltich / Saxo-Lauenburgico, Juris Utriusqve Candidato Dignissimo, in Jnaugurali suâ, DE PRÆROGATIVIS PRINCIPUM SACRI ROMANI JMPERII, Dissertatione, cujus occasione hæc præfati sumus, deductis apricabitur: De cujus Ortu, Jnstitutione, Studiorum Progressu, ac Jurisprudentiæ cultu jam nonnulla commemorare, institutum Majorum exigit. Natus vero Hic est Annô Christi supra Millesimum Sexcentesimum septuagesimô primo, vigesimô nonô Martii die, in pago Marien-Wald / Ducatus Lauenburgici, non ignobili, Patre, Virô Eximiô, ac Spectatissimô DN. LUDOLPHO Höltich / Serenissimi ac Celsissimi Principis Dn. Julii Francisci, Inferioris Saxoniæ Ducis, Saltuarii, Matreqve Engel Reißners / Matronâ, pietatis ac Virtutum laudibus maximè conspicuâ, ipsò adhuc puerô, piè defunctis. Hi Optimi Parentes ultimum, ac carissimum Conjugii sui pignus, mediantibus uberrimis baptismi fœderalis undis regeneratum, solidæ pietatis ornamentis â teneris efformandum unguiculis, privatis primùm commisêre Præceptoribus, qvi nil eorum in ipsô informandô neglexerunt, qvæ ætati, ac ingenio ipsius convenire rati sunt: Providâ verò Parentum, vix duodecimò ætatis annô completô, orbatus curâ, plus qvam paternum in Fratre suo Germanô, Viro Præ Nobilissimô, Amplissimo

simô atqve Consultissimô, DN. JOHANNE ADOLPHO Höltich / J.U.D. & apud Lubecenses Causarum Patronô, pio, sincerô, ac oppidò fideli, Fautore ac Amicô nostrô æstumatissimô, expertus est affectum, jacturam Optimorum Parentum maximam vicariâ operâ abundè sarciente, qvod devinctissimâ agnoscit mente, Meqve Interprete, gratô publicè Noster ore prædicat. Hic enim, cum in Candidatô nostrô habile ad Literarum studia adverteret igenium, celebris Gymnasii Lubecensis eundem tradidit Præceptoribus, ut sub Illorum, inprimis verò Admodum Reverendi, atqve Amplissimi DN. ABRAHAMI HINCKELMANNI, tunc temporis Rectoris Celeberrimi, fidelissimiq; ingeniorum Formatoris, ac Juventutis Magistri, postea verò S.S. Theologiæ Doctoris, ac apud Hamburgenses Pastoris optime meriti, manuductione majora eruditionis caperet incrementa: Quô præeunte, in humaniori Literaturâ ac Philosophiæ primordiis satis imbutus, ad altiora applicavit animum, electôqve ex Superioribus studiis juridicô, Optimi Fratris consiliô Wittenbergensem Ao. C. 1691. adiit Academiam, omnis præclaræ litteraturæ Metropolim, allectus potissimùm famâ Virorum, undiqvâq; Celeberrimorum, interqve illos Jllustris STRYKII, mei & olim Francofurti Præceptoris, ad urnam usqve æstumatissimi, HEBERI, BERGERI, HORNII, ac incomparabilis Polyhistoris, Excellentissimi DN. Schurtzfleischs. Nactus ibidem Hospitem est Virum Præ-Nobilissimum, Amplissimum atq; Consultissimum DN. LEISERUM, Consulem illius loci Primarium, (cujus Filiâ olim Fratri suo, etiam post fata dilectissimo, Dn. FRANCISCO, HENRICO, Höltich / J.U.D.

ejus-

ejusdemqve antea Professori ibidem Celeberrimo, postea Reip. Salzensis, cujus ex Eqvestribus tantùm constat Senatus Familiis, Syndicò, optimè merito, nupta fuit,) Affinem suum æstumatissimum, habitisqve sub auspicio Viri Admodum Reverendi, Amplissimi atqve Excellentissimi, DN. NEUMANNI, tunc temporis Poësios, nunc verò S. S. Theologiæ Professoris Famigeratissimi, Affinis itidem sui suavissimi, *in Oratoriis*, & Excellentissimi DN. Schurtzfleischs/ *in Historicis* & *Jure Publicô* Collegiis, se potissimum privatæ STRYKIANÆ, BERGERIANÆ, ac BRENDELIANÆ in utroq; Jure manuductioni mancipavit, qvorum laudabili industriâ, docendiq; peritiâ, ac felicitate planè singulari id effectum est, ut juris elementa rectè hauserit, & non inanem eruditionis umbram captaverit. Ut verô, qvæ feliciter decurrendo juris stadio adhuc deesse videbantur, expeditius ac auspicatius procederent, Jllustri Dn. Strykiô ad noviter eâ tempestate surgentem dirigendam, ornandamqve Hallensem Academiam Wittenbergâ avocatô, cupido Nostrum incessit, hanc Varniacam nostram visendi Academiam, qvam Fratre suô Suasore Anno 1694. salutavit, meô & hospitiô, & in jure privatâ institutione per integrum, & qvod excurrit, triennium usus; Jntra cujus temporis lapsum cum universi juris cursum benedicente DEO bis feliciter absolvisset, ex consiliô Suorum, habitâ studiorum suorum fiduciâ, præteritô Annô apud animum constituit suum, summos in utroqve jure honores capescendi licentiam impetraturus, Amplissimo FCtis nostræ Ordini inter Candidatos eâ, qvâ fas est, modestiâ nomen suum profiteri: A qvô ad rigerosius examen

examen benivolè admissus, eô feliciter exantlatô, dignus Excellentissimorum Dominorum Assessorum deputatus est suffragiis, qvi voti, ac desiderii sui compos fieret, qviqve studiorum suorum profectibus publicè habendâ Disputatione Jnaugurali probatis, summis in utroqve jure mactaretur honoribus; Cui cùm dies hujus Mensis vigesimus octavus dictus sit, Magnificum DN. RECTOREM, Utriusqve Reipublicæ Proceres Excellentissimos, Sacri Ministerii Patres Reverendos, ceteramqve insignium Virorum, & Academicæ Juventutis Coronam elegantissimam, ac omnes Jurisprudentiæ, ejusqve honorum Fautores & Æstimatores, ut huic Panegyri freqventes adesse, sepositisqve aliis curis, actum hunc Jnauguralem Magnificâ ac Honorificâ suâ præsentiâ ornare, ac illustrare haud graventur, summoperè ac perhumaniter oro rogoqve.

P. P.

ROSTOCHII
Sub Sigillô Facultatis Juridicæ
XVI. April.
Anno post Christum natum
MDCXCVIII.

